

Olsztyn, dnia 02.09.2016 r.

PS-IV.431.1.5.2016.UR

**Pani
Ewa Gronowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Świątajnie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świątajnie w dniach od 4 do 6 maja 2016 r. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.274.2016 z dnia 7.04.2016 r.

Przedmiotem kontroli była ocena zakresu i sposobu realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi, w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 6 maja 2016 r.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole, który podpisała Pani w dniu 8 sierpnia 2016 r. Do protokołu nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Ustalenia kontrolne dokonane zostały w oparciu o analizę okazanych dokumentów, z wykorzystaniem sporządzonych przez Panią informacji.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątajnie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności nadzorczych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątajnie wynikają ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik i pracownicy socjalni realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie o pomocy społecznej, a opiekunki środowiskowe wykonujące usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadania własnego gminy – wymogi określone rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1786).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świątajnie jest zgodny z wymogiem art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni w okresie objętym kontrolą otrzymywali dodatek przysługujący im na podstawie art. 121 ust. 3 a ustawy.

Ustalenia w zakresie stanu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wykazały, że Gmina Świątajno realizowała zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, za wyjątkiem zadań wynikających z art. 17 ust.1, pkt: 7, 8, 9 (z powodu niestwierdzenia potrzeb i braku wniosków w zakresie, o którym mowa w powołanych przepisach). Ponadto Gmina Świątajno częściowo realizowała zadanie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 11, tzn. organizowała i świadczyła usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania usługobiorców, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych. W całym okresie podlegającym kontroli Ośrodek realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Spośród zadań własnych o charakterze fakultatywnym, Gmina realizowała zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5.

Z zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, Gmina Świątajno w 2015 r. realizowała zadanie, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej (przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną).

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc i tych, którym pomocy odmówiono.

Z ustaleń kontrolnych wynika, że terminy i tryb załatwiania spraw, wynikające z przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, zostały zachowane, decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego. Odbiór decyzji w każdym przypadku został potwierdzony przez adresata. Wywiady środowiskowe przeprowadzono z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z dnia 22 czerwca 2012 r., poz 712). Zawarte w wywiadach środowiskowych plany pomocy opracowane przez pracowników socjalnych były zgodne z potrzebami zgłoszonymi przez wnioskodawców. Dokumentacja spraw zawierała udokumentowaną sytuację dochodową osoby lub rodziny, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że zgromadzony w poszczególnych sprawach materiał dowodowy był wyczerpujący. Zasadnie udzielano pomocy, poza jedną, niżej omówioną sprawą, w której postępowanie administracyjne przeprowadzono z urzędu. Nie budziła zastrzeżeń realizowana przez Ośrodek praca socjalna.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w dokumentacji spraw zakończonych wydaniem decyzji odmawiającej udzielenia pomocy, jak również w zakresie dokumentacji i realizacji: usług opiekuńczych, zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków celowych z tytułu poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego, zasiłku celowego przyznanego pod warunkiem zwrotu, zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, posiłków i świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Natomiast wśród spraw dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej oraz ustalania i zmiany odpłatności za pobyt w takich domach, stwierdzono nieprawidłowość:

- wydanie decyzji pomimo braku podstawy prawnej (organ pomocy społecznej w Świątajnie

po otrzymaniu postanowienia sądowego o umieszczeniu mieszkańca gminy Świątajno w domu pomocy społecznej, bez unormowania zezwalającego mu na kierowanie mieszkańców do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, wydał decyzję kierującą do tego typu placówki. Jednocześnie z podstawy prawnej, treści orzeczenia i uzasadnienia ww. decyzji wynika, że mieszkaniec kierowany jest do domu pomocy społecznej. Ponadto w dniu umieszczenia osoby w placówce, organ pomocy społecznej w Świątajnie wydał decyzję ustalającą odpłatność za pobyt mieszkańca w tej placówce, a następnie decyzję zmienił, ustalając nową odpłatność - w obu przypadkach odpłatność ustalono jak za pobyt w domu pomocy społecznej). Szczegółowe ustalenia w zakresie stwierdzonej nieprawidłowości przedstawione zostały w protokole z kontroli.

Skutkiem przedstawionych działań pozostaje rozstrzygnięcie spraw obarczone wadą nieważności (art.156 §1 pkt 2 k.p.a.) i skierowanie mieszkańca do placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, zamiast do domu pomocy społecznej.

Z nadesłanego przez Panią Kierownik do tut. Urzędu pisma z dnia 10.08.2016 r., znak: GOPS.091.1.2016 wynika, że w dniu 21.07.2016 r. (po zakończeniu omawianej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w br. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świątajnie) wystąpiła Pani do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie o stwierdzenie nieważności decyzji, o których mowa wyżej, tj. decyzji kierującej mieszkańca gminy do placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz decyzji, którą ustalono odpłatność mieszkańca za pobyt w tej placówce. Ponadto w piśmie nadmieniła Pani, że z chwilą stwierdzenia nieważności ww. decyzji, mieszkaniec, którego sprawa dotyczy, zostanie skierowany do Domu Pomocy Społecznej w Uzdowie.

W związku z powyższym odstępuję od wydania zalecenia. Po rozpoznaniu sprawy przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, proszę nadesłać do tut. Wydziału informację nt. działań podjętych przez GOPS w Świątajnie, respektujących regulacje prawne, w tym postanowienie sądowe o umieszczeniu mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej.

Nieprawidłowość stwierdzona w toku kontroli omówiona została z Panią Kierownik, a wstępne wyniki i wnioski z kontroli przedstawione zostały zarówno Pani, jak i Wójtowi Gminy Świątajno w dniu 06.05.2016 r.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jabłonka-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

GLÓWNY SPECJALISTA

Urszula Rusowicz

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Duzio